

Handelingswijzer Conflict Hantering

De Groote Aard

Kern: In het protocol maken we het belangrijkste onderscheid tussen:

- Incidenteel op basis van het gevaar criterium
- Inzet op basis van individueel interventieplan

Dit stuk moet gebruikt worden in het verlengde
van de gedragscode!

Inhoud:

Protocol grensoverschrijdend gedrag		blz. 3
Protocol fysieke begeleiding en fixatie		blz. 7
Basis-handelingswijzer:	Hoe te handelen bij dreigende escalaties	blz. 9
Handelingswijzer A:	Hoe verder te handelen bij spanningsafname	blz. 10
Handelingswijzer B:	Hoe te handelen tijdens agressie	blz. 11
Handelingswijzer C:	Hoe te handelen na fysieke agressie	blz. 13
Bijlage 1:	Incidentmelding in ParnasSys , voorvalformulier	blz. 15
Bijlage 2:	Voorvallenformulier	blz. 16
Bijlage 3:	Checklist benodigdheden	blz. 18

Protocol grensoverschrijdend gedrag.

A. Algemene uitgangspunten.

1. Dit protocol is een verlengstuk van de gedragscode van de Groote Aard.
2. Grensoverschrijdend gedrag in allerlei vormen is inherent aan de doelgroep van ZML-onderwijs. Door de cognitieve beperkingen van de leerlingen in combinatie met een afwijkende emotionaliteit en impulsverwerking is het logisch dat de leerlingen een verminderde controle over hun eigen handelen hebben, zeker in stresssituaties.
3. In principe gelden op school dezelfde normen en waarden als binnen het normale sociale verkeer in de maatschappij. Uitgangspunt daarbij is respect voor elkaar, met erkenning van elkaars mogelijkheden en beperkingen.
4. Alle leerlingen hebben recht op onderwijs, ongeacht hun ontwikkelingsniveau en bijkomende problematiek. Grensoverschrijdend gedrag mag in principe geen reden zijn om de leerling zijn recht op onderwijs te ontnemen. De school spant zich tot het uiterste in om problemen op dit gebied hanteerbaar te maken of op te lossen.
5. Grensoverschrijdend gedrag van bepaalde leerlingen mag niet structureel de primaire functie van de school verhinderen of belemmeren. Een belangrijk criterium daarbij is de leerplicht. Van niet-leerplichtige leerlingen wordt tenminste een minimum aan motivatie geëist om aan het onderwijs te kunnen deelnemen, vooropgesteld dat hem een passend onderwijsaanbod gedaan wordt.
6. Leerlingen en begeleiders hebben recht op een veilige leer- c.q. werkomgeving, zowel fysiek als psychisch.
7. Maatregelen ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag hebben per definitie een pedagogisch karakter. Ze zijn erop gericht om de situatie rond die leerling zo snel mogelijk te normaliseren. Dit geldt ook voor eventueel te nemen disciplinaire of strafrechtelijke c.q. civielrechtelijke maatregelen.
8. Om adequaat te kunnen omgaan met grensoverschrijdend gedrag is het noodzakelijk dat beleid, gedragsregels, protocollen en maatregelen nauwkeurig omschreven zijn en bij alle betrokkenen bekend zijn.
9. De eindregie ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag ligt bij de Commissie van Begeleiding, eindverantwoordelijkheid ligt bij de schooldirectie.

B. Regels voor leerlingen t.a.v. grensoverschrijdend gedrag.

Regels zijn een hulpmiddel en geen doel op zich. Ze geven de te volgen lijn aan en moeten pedagogisch gehanteerd worden. Star hanteren van regels kan een averechts effect hebben. Afwijking van afgesproken regels moet door de leerkracht gemeld worden aan de bouwcoördinator en vastgelegd worden in een notitie in ParnasSys. De bouwcoördinator meldt dit bij directie en bij herhaling ook aan de voorzitter van de CvB.

In principe gelden voor onze leerlingen dezelfde gedragsregels als in het gewone maatschappelijk verkeer gangbaar zijn. Dat betekent:

1. Leerlingen gaan met respect om met medeleerlingen, begeleiders en iedereen die op school komt.
2. Taalgebruik: er worden geen krachttermen en schuttingtaal gebruikt. Er wordt niet gevloekt en gescholden. Beleefdheid wordt gestimuleerd.
3. Leerlingen hebben geen ongewenst fysiek contact met anderen, ook niet wanneer dat (quasi) goedbedoeld of spelenderwijs is. Er wordt zeker niet geslagen, geschopt, gebeten, gekrabbd, geknepen, gespuugd e.d. Er wordt niet met voorwerpen gegooid of geslagen.

4. Seksueel getinte contacten, zowel fysiek als verbaal, worden niet getolereerd.
5. Leerlingen maken uitsluitend onder toezicht gebruik van internet.
6. Leerlingen gaan met respect en zorgvuldig om met de materiële omgeving, het gebouw, de inrichting, materialen en de schoolomgeving.
7. Het is verboden voor leerlingen om onder schooltijd zonder toestemming van begeleiders, mobiele telefoons te gebruiken of beeld- en geluidsopnamen te maken.
8. Conflicten worden zo mogelijk bespreekbaar gemaakt (eventueel met behulp van visualisering) en op die manier opgelost.
9. Leerlingen vragen c.q. hebben recht op hulp van begeleiders bij het oplossen van conflicten.
10. In principe krijgen leerlingen de ruimte en vrijheid die ze positief in kunnen vullen.

C. Regels voor personeel ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag.

Deze paragraaf is gebaseerd op c.q. een nadere specificatie van de gedragscode van de school

1. Personeelsleden gaan respectvol om met leerlingen, collega's, ouders en iedereen die op school komt.
2. Directe begeleiders bouwen een positieve binding op met de leerlingen en verdiepen zich in de individuele problematiek. Kennis van en een goede verstandhouding met de leerlingen schept vertrouwen en daardoor gezag.
3. Begeleiders bouwen een duidelijke, veilige en consequente leeromgeving op voor hun leerlingen. Een consistent pedagogisch klimaat binnen de school zal preventief werken voor deze problematiek. Elke leerling wordt een passend onderwijsaanbod geboden dat recht doet aan de onderwijsvraag van de leerling.
4. Begeleiders zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie naar leerlingen toe en handelen daar naar in woord en daad. (taalgebruik, kleding, make-up, roken, drank, etc.) Ook gaan ze steeds zorgvuldig om met de spullen van de school.
5. Begeleiders denken en handelen vanuit een professionele instelling en zijn zich voortdurend bewust van hun eigen handelen. Verstand gaat daarbij boven emotie.
6. Begeleiders werken aan en zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden met betrekking tot deze problematiek, bijvoorbeeld door bijscholing. De directie stimuleert en faciliteert de ontwikkeling van medewerkers.
7. De begeleidingsstijl van personeel is er primair op gericht conflicten en grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Ze herkennen gedragsketens en zijn op de hoogte van de escalatietechnieken en hanteren deze in voorkomende situaties.
8. Omgaan met grensoverschrijdend gedrag is een schoolaangelegenheid: iedereen die ermee geconfronteerd wordt onderneemt actie ter handhaving van de afgesproken regels. Ontheffing van deze verplichting is alleen in uitzonderlijke gevallen mogelijk met instemming van de directie.
9. Gevallen van grensoverschrijdend gedrag worden door de bouwcoördinator volgens geldende afspraak gemeld aan de directie.
10. Begeleiders hebben recht op en staan open voor fysieke en psychische steun van collega's en leidinggevers bij het hanteren van conflicten en de verwerking daarvan.
11. Begeleiders spreken elkaar aan op onprofessioneel gedrag en handelen.

D. Middelen en maatregelen.

Bij het uitvoeren en handhaven van het beleid mbt. grensoverschrijdend gedrag zijn de volgende middelen beschikbaar:

1. Vastgelegde algemene en specifieke protocollen waarin de gewenste gedragslijn nauwkeurig omschreven staat.
2. Een systeem van collegiale back-up bij het hanteren van ernstige conflictsituaties.
3. Logistieke hulpmiddelen als portofoons, individuele werk-/ rustruimtes, etc.
4. Het registreren van voorvallen middels notitie incidenten in Parnassys om frequentie en ernst van de voorvallen meetbaar te maken.
5. Scholing in het omgaan met en vooral het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.
6. Een pakket van adequate maatregelen volgend op grensoverschrijdend gedrag.

Maatregelen:

Een belangrijk criterium voor het toepassen van maatregelen is de vraag of het grensoverschrijdend gedrag opzettelijk en bewust gebeurt of mogelijk een reactie is op overvraging of onder stimulering. Gedrag van een leerling moet altijd gezien worden in relatie tot zijn cognitief en sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau.

In principe hebben alle maatregelen die in de richting van leerlingen genomen worden een pedagogisch karakter en worden zo mogelijk aangepast aan het ontwikkelingsniveau van betreffende leerling. Ze zijn erop gericht de leerling de consequenties van het eigen gedrag te laten ervaren, (zo mogelijk) inzicht te verschaffen in zijn eigen gedrag, het voorkomen van herhaling en het zo spoedig mogelijk normaliseren van de situatie. Wanneer van een incident een incidentmelding in Parnassys ingevuld wordt dan worden ouders/verzorgers of wettelijk vertegenwoordigers van de leerling ingelicht door de leerkracht.

De volgende maatregelen worden gehanteerd:

a. Algemeen:

- Gewenst gedrag wordt gestimuleerd en beloond om de noodzaak om andere maatregelen toe te passen te beperken.
- Het voorval wordt (zo mogelijk) met de leerling besproken om hem inzicht te geven in zijn eigen gedrag.
- De betreffende leerling biedt (mits zinvol) zijn excuses aan, aan betrokkenen.

b. Disciplinaire maatregelen:

- het ontzeggen van bepaalde gunsten (nooit basisvoeding!)
- het opleggen van een straftaak.
- vermaning door derde bijv. bouwcoördinator, directie.
- In beslagname van apparatuur of materialen waarmee grensoverschrijdend gedrag gepleegd is.
- Schorsing door directie.
- verwijdering van school (zie protocol)

De procedure rond schorsing en verwijdering moet apart uitgewerkt worden in een protocol. Slechts in het uiterste geval wordt overgegaan tot deze maatregelen. Eindverantwoordelijkheid ligt bij het bevoegd gezag, regieverantwoordelijkheid bij het zorgteam.

c. Fysieke maatregelen: (zie protocol fysieke fixatie / fysieke begeleiding.)

Deze worden uitsluitend toegepast wanneer de leerling door zijn gedrag een acuut gevaar is voor zichzelf of zijn omgeving.

- Fixatie wordt uitgevoerd volgens de methode uit de cursus “Onder controle”.

d. Medische middelen:

Wanneer er sprake is van langdurig herhalend grensoverschrijdend gedrag kan in bepaalde gevallen ouders / wettelijke vertegenwoordigers gevraagd worden contact op te nemen met de (huis)arts van betreffende leerling met het verzoek om de genomen andere maatregelen te ondersteunen door middel van medicatie en/of eventueel verwijzing naar (psycho)therapie. Eindverantwoordelijkheid hiervoor blijft altijd bij de arts liggen.

e. Strafrechtelijke / civielrechtelijke maatregelen.

- Wanneer er sprake is van ernstige mishandeling, misbruik of aanzienlijke schade wordt aangifte gedaan bij de politie. Daarmee wordt een correcte juridische afhandeling door justitie gegarandeerd.
- Uiteraard staat het een slachtoffer van ernstig grensoverschrijdend gedrag altijd vrij om aangifte te doen.
- Omdat onze leerlingen gezien hun cognitief en sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau in de meeste gevallen juridisch niet toerekeningsvatbaar zijn verdient het strafrechtelijk traject geen voorkeur.

E. Individuele interventieplannen omgaan met fysiek grensoverschrijdend gedrag.

Het algemene protocol geeft de gewenste gedragslijn weer in situaties van fysieke agressie. Wanneer een leerling regelmatig ernstige conflictsituaties veroorzaakt wordt voor hem/haar een specifiek plan opgesteld. De agoog doet onderzoek naar de oorzaken van het gedrag en formuleert een handelingsstrategie.

Een individueel interventieplan:

- wordt onder verantwoordelijkheid van de CVB opgesteld door de leerkracht met ondersteuning van de betrokken agoog. De CVB fiatteert het individueel interventieplan (zo mogelijk) voor uitvoering en meldt dit bij directie.
- wordt besproken met ouders / verzorgers en ondertekend door de wettelijk vertegenwoordiger en op vastgelegde momenten geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
- de geldigheidstermijn wordt vooraf vastgelegd en kan tijdens evaluatiemoment bijgesteld worden.
- wordt opgenomen in het leerlingdossier. Ook de daarop volgende evaluaties en aanpassingen worden in het leerlingdossier opgenomen.
- wordt voorzien van een registratieformulier waarop volgens afspraak gedrag (escalaties) genoteerd worden.

F. Taken en verantwoordelijkheid.

1. De CVB draagt zorg voor de ontwikkeling en implementatie van algemene individuele interventieplannen mbt grensoverschrijdend gedrag.
2. Onder verantwoordelijkheid van de CVB wordt het proces bij toepassing van protocollen gevolgd en bewaakt, op basis van de voorvalformulieren en evaluatie van de interventieplannen.
3. De interventieplannen worden door leerkracht met ondersteuning van de betrokken agoog besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld en gearhiveerd.
4. Het zorgteam biedt in voorkomende gevallen acute hulp in crisissituaties.
5. Het zorgteam stimuleert deskundigheidsbevordering bij teamleden.
6. Het team hanteert een maatschappelijke nullijn.

Protocol fysieke begeleiding en fixatie.

1. Algemeen.

Dit protocol is een bijlage bij het protocol "Grensoverschrijdend gedrag" en bij de gedragscode De Groote Aard.

In dit protocol worden de hoofdlijnen met betrekking tot fysieke begeleiding en fysieke fixatie opgenomen. Dit protocol bepaalt tevens de gevallen waarin een individueel protocol opgesteld en uitgevoerd wordt.

Wanneer in dit protocol gesproken wordt van "begeleiding" of "begeleiders" wordt eenieder bedoeld die als zodanig aangemerkt kan worden. (met uitzondering van leerlingen die stage lopen in de schoolgroepen).

Uitgangspunten bij fysieke begeleiding en/of fixatie zijn:

- respect tonen voor de leerling ondanks zijn probleemgedrag.
- voorkomen dat de leerling pijn ondervindt of lichamelijk letsel oploopt.
- Er wordt pas overgegaan tot uitvoering van dit protocol wanneer redelijkerwijze alle andere mogelijkheden om dreigend gevaar af te wenden uitgeput zijn.

2. Definitie.

We maken een onderscheid tussen fysieke begeleiding en fysieke fixatie. Bij fysieke begeleiding is beperkt lichamelijk contact toegestaan ter ondersteuning van de verbale aansturing van leerlingen, b.v. door de leerling aan de hand te houden.

Onder fysieke fixatie verstaan wij het toepassen van directe beperking van de bewegingsvrijheid zonder hulpmiddelen door begeleiders ter kalmering van een leerling met fysieke weerstand om gevaar voor betreffende leerling en zijn omgeving af te wenden c.q. te voorkomen.

We onderscheiden daarbij een gedeeltelijke, mobiele fixatie en een volledige fixatie.

3. Doel fysieke fixatie.

Het doel van fysieke fixatie is het opheffen van gevaar voor de leerling en/of zijn omgeving, dat ontstaat door ernstige agressie naar anderen of zichzelf.

4. Werkwijze fysieke fixatie.

- Fysieke fixatie wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen zoals die in de cursus "Onder controle" aangeleerd zijn.
- Gedeeltelijke, mobiele fixatie kan door een of meerdere personen uitgevoerd worden, een volledige fixatie vereist minimaal 3 personen, waarbij de nummer 1 de actie leidt. De nummers 2 en 3 verlenen ondersteuning.
- Specifieke taken van de nummer 1:
 - aansturen van de nummers 2 en 3
 - verzorgen van de communicatie met de leerling. Tijdens de fixatie legt hij aan de leerling uit wat er gaat gebeuren.
 - bewaken van de lichamelijke conditie en/of vitale functies van de leerling: ademhaling, reageren op aanspreken of andere prikkels, gezichtsuitdrukking, mimiek, gelaatskleur en hartslag.
 - Controleren op lichamelijk letsel na afloop van de toepassing.
 - Draagt zorg voor de melding via een notitie incidenten in ParnasSys.
- Personen die niet de cursus gevolgd hebben mogen niet als nummer 1 optreden.
- De duur van de toepassing van dit protocol wordt beperkt.

- Na afloop van de toepassing wordt de reden daarvan (zo mogelijk) met de betreffende leerling doorgesproken.
- Van elke fixatie wordt verslag gedaan middels een notitie incidenten in ParnasSys.

5. Procedures fysieke fixatie.

- Incidentele fysieke fixatie zonder individueel interventieplan is toegestaan wanneer naar beoordeling van de begeleiding voldaan wordt aan het in dit protocol geformuleerde gevaarscriterium (zie 6).
- Wanneer fixatie regelmatig noodzakelijk is wordt voor betreffende leerling een individueel protocol opgemaakt (individueel interventieplan) door de leerkracht met ondersteuning van de orthopedagoog onder regie van de CVB. Het individuele protocol wordt ondertekend door de ouders / wettelijk vertegenwoordiger en zo mogelijk door de leerling zelf. Een individueel protocol wordt door de CVB als regieverantwoordelijke geëvalueerd en evt. bijgesteld door de leerkracht met ondersteuning van de betrokken agooog en jaarlijks geagendeerd voor de CvB.
- Zowel de betreffende leerling als de bij de fixatie betrokken begeleider(s) hebben desgewenst recht op nazorg door een persoon van hun keuze.
- In alle gevallen ligt de eindverantwoordelijkheid voor het toepassen van dit protocol bij het bevoegd gezag, i.c. .de directie van de school.
- Dit protocol heeft de instemming van de MR en het bevoegd gezag.

6. Criteria.

a. Het gevaarscriterium.

Er moet sprake zijn van een dreigend of aanwezig gevaar / risico / voor de betrokkene, de omgeving of de algemene veiligheid van personen en goederen met aanzienlijke schade tot gevolg indien verwezenlijkt, wat niet door andere maatregelen te voorkomen c.q. gecorrigeerd kan worden en die het gevolg is van de geestelijke toestand van de betrokken leerling.

Gevaar hoeft zich niet te manifesteren in een acute situatie, maar kan zich ook voordoen als een voortdurende achteruitgang van de leerling.

Onder gevaar wordt volgens de wet verstaan:

- Gevaar voor degene die het veroorzaakt, bestaande uit:
 - gevaar dat betrokkene zich van het leven zal beroven of zichzelf ernstig lichamelijk of psychisch leed zal toebrengen.
 - Gevaar dat betrokkene door zijn gedrag agressie van anderen zal oproepen.
- Gevaar voor een of meer anderen, bestaande uit:
 - gevaar dat betrokkene een ander van het leven zal beroven of hem ernstig lichamelijk of psychisch leed zal toebrengen.
 - Gevaar voor de psychische gezondheid van de ander.
- Gevaar voor de algemene veiligheid van personen en goederen zoals:
 - zelfverwondend gedrag
 - ernstige vernielingen
 - vastlopen in chaotisch gedrag
 - weglopen, zich begeven in verkeersonveilige en/of gevaarlijke situaties.

Basis-handelingswijzer: Hoe te handelen bij dreigende escalatie?

Van toepassing bij incidenten en op basis van het gevaarscriterium (6)

In geval van toepassing handelingswijzer bij individueel interventieplan zie plan.

Doel: - Een dreigende situatie de-escaleren

- Voorzorgmaatregelen nemen voor eventuele escalatie

Wat te doen:

1. Schat het risico in dat er werkelijke fysieke agressie ontstaat.

- Maak een inschatting van de situatie:

Welke strategie kies je: ontlopen, toedekken, forceren, confrontatie?

Is de leerling aanspreekbaar?

Zijn er Gevaarlijke voorwerpen in de buurt?

Is er een vluchtweg open?

- Heeft de leerling een individueel interventieplan? Handel hier dan naar.

- Let op je eigen basishouding. (Lichaamshouding, ademhaling)

- Let op je grondhouding. (Taal, intonatie, gesprekstechnieken)

2. Schat in of je hulp nodig hebt.

- Voel je je onzeker?

- Heb je alles onder controle.

- Dreigt de spanning over te slaan op andere leerlingen?

- Zijn de andere leerlingen veilig.

3. Indien nodig, vraag om assistentie.

- Schakel hulp in via collega's, telefoon, leerling of portofoon.

4. Breng andere leerlingen buiten gevaar. (Indien nu nodig geacht)

- Maak snel een taakverdeling.

- Een persoon zorgt dat de andere leerlingen veilig zijn.

5. Houdt de vluchtwegen voor jezelf en de leerlingen open.

- Let goed op je positie: als de situatie escaleert moet je jezelf in veiligheid kunnen brengen.

6. Probeer contact te maken met de leerling Probeer de leerling te kalmeren.

- Praat rustig en niet te hard.

- Probeer door rustig praten of non verbaal de leerling weer rustig te krijgen.

- Gun de leerling zo af en toe even de tijd om zich over de drempel te zetten. (te veel aandringen kan ook escalerend werken!)

- Laat de leerling zelf praten en zodoende spanning ontladen.

- Wijs op regels; dat is niet persoonlijk bedreigend.

- Probeer door bv humor een andere insteek.

- Probeer de leerling op z'n plaats rustig te laten worden.

7. Schat de situatie nu in.

- Is er sprake van ontspanning en de-escalatie: Ga verder met Handelingswijzer A.

- Is er sprake van verdere spanningsopbouw: Ga naar Handelingswijzer B. (En daarna automatisch naar Handelingswijzer C.)

Handelingswijzer A: Hoe verder te handelen bij spanningsafname?

- Doel:**
- Contact krijgen met de leerling en laten ontspannen
 - Evalueren van situatie met de leerling
 - Evalueren voor je zelf

Wat te doen:

8. Indien fysieke agressie uitblijft en de spanning afneemt, maak dan afspraken met de leerling.

- Spreek duidelijk af met de leerling hoe het niet opnieuw fout gaat.
- Pas het programma voor de rest van het dagdeel eventueel aan om de leerling ook wat extra ontspanning te bieden.

9. Evalueer de situatie met de leerling.

- Is het contact met de leerling goed hersteld?
- Heeft de leerling suggesties voor een volgende keer? Maak afspraakjes, en houd jezelf en de leerling hier ook aan.

10. Evalueer de situatie met de andere leerlingen.

- Zijn er andere leerlingen die beïnvloed zijn door de situatie?
- Is het contact tussen leerling en de rest van de groep hersteld?
- Probeer met de groep lering te trekken uit de situatie.

11. Evalueer de situatie voor je zelf.

- Rapporteer de gebeurtenis voor jezelf
- Komt zo'n situatie met deze leerling vaker voor? Vraag collega's, zorgteam of orthopedagoog om advies.
- Verliep de evaluatie met de leerling naar wens?

Handelingswijzer B: Hoe te handelen tijdens agressie?

- Doel:**
- Onveilige situatie weer veilig maken
 - Leerling tegen zichzelf in bescherming nemen

Wat te doen:

8. . Indien dreigende fysieke agressie blijft bestaan of toeneemt Schakel hulp in.

- Schakel hulp in via collega's, telefoon, leerling of portofoonsysteem.
- Maak snel een rolverdeling: degene die het conflict aangaat praat; de 'assistent' voert alleen afspraken en opdrachten uit. Soms is rolwisseling belangrijk bijv. als jezelf de trigger bent.
- Altijd met minstens 2 personen het conflict verder aangaan.

9. Probeer de situatie 'te redden'.

- Eén persoon neemt de andere leerlingen mee de ruimte uit, en neemt taak op zich om deze groep te kalmeren en te laten praten: Zie Handelingswijzer C nr. 6.

10. Probeer door afleiding de fysieke agressie te laten stoppen, anders besluiten tot ingrijpen.

- Altijd eerst via bepraten, humor, afleiden, rolwisselingen proberen de situatie te laten de-escaleren.
- Geef aan dat als de leerling niet rustig wordt je hem / haar zal gaan vast pakken om hem/haar in bescherming te nemen.
- Pas als dit echt niet lukt ga je de situatie forceren en grijp je fysiek in.

11. Grijp fysiek in. (Zie bijlage 2 protocol fysieke fixatie)

- Altijd met minstens 2 personen handelen!
- Vertel wat je gaat doen, en doe dit ook precies zo.
- Alleen volgens de technieken zoals we die kennen van de cursus "Onder Controle".
- Streef er naar om de leerling zo min mogelijk pijn te doen.
- Tijdens het fysiek ingrijpen rustig blijven en de leerling vertellen dat wanneer hij/zij rustig wordt hij/zij weer los gelaten wordt.
- Vertellen dat je alleen maar vast pakt om te helpen en niet om ruzie te maken.

12. Stop op een moment het fysiek ingrijpen.

- Zodra er ontspanning optreedt proberen via praten de situatie te laten ontdooien.
- Let goed op of er weer opnieuw spanningsopbouw plaats vindt, of dat de leerling ontspannen blijft.

13. Indien verdere fysieke agressie uitblijft, maak dan afspraken en neem maatregelen.

- Ga naar Handelingswijzer A, en daarna ook Handelingswijzer C!

14. Indien fysieke agressie niet uitblijft, grijp opnieuw in.

15. Na opnieuw ingrijpen inschatten van de situatie.

- Kan de leerling weer terug naar de groep? In overleg met het zorgteam.
- Of blijft hij/zij langere tijd buiten de groep? In dat geval neemt de zorgteam de regie over.
- Evt. wordt contact opgenomen met de woongroep wanneer verdere afkoeling buiten de schoolsituatie noodzakelijk is.

16. Evalueer de situatie met betrokkenen.

- Ga naar Handelingswijzer C.

17. Vang betrokkenen op.

- Ga naar Handelingswijzer C.

Handelingswijzer C: Hoe te handelen na een situatie met fysieke agressie?

Doel: - Betrokken collega's en leerling tot rust laten komen

- In kaart brengen van gebeurtenis
- Verwerking ontstane emoties
- Conclusies trekken uit de situatie
- Evalueren gevolgde procedure

Wat te doen op de dag van het incident:

1. Vang de betrokkenen collega's, en de leerling direct na het incident op.

- Laat hen tot bedaren komen.
- Zijn er medische verwondingen? (EHBO)
- Zorg voor de opvang van de leerlingen van de desbetreffende betrokkene(n).

2. Bepaal wie er nog meer direct of indirect betrokken waren bij het incident.

- Iedereen die betrokken was kan later meehelpen bij het oplossen / verwerken van het onderliggende probleem.
- Iedere betrokkene kan behoefte hebben aan hulp bij de verwerking.

3. Bouwcoördinator of andere collega: Zorg dat de betrokkene(n) hun verhaal kwijt kunnen.

- Dit om even stoom af te blazen.
- Probeer een globaal overzicht te krijgen van de gebeurtenis (wie, wat, waarom, hoe, wanneer)
- Vul de eerste keer een notitie incidenten in ParnasSys in, wanneer er een individueel interventieplan aanwezig is maak je een notitie volgens afspraak op het registratieformulier.
- Noteer welke bevrijdingstechnieken of fixatietechnieken zijn gebruikt.
- Is er materiële schade? Noteer dit.
- Maak m.b.v. deze gegevens melding van incident bij managementteam en thuissituatie van desbetreffend leerling, en vermeldt het vervolgtraject.

4. Als leerling naar woongroep: Neem contact op met de woongroep. (na 60 minuten)

- Hoe was het verloop op de woongroep?
- Welke maatregelen zijn er op de woongroep genomen tijdens / na de escalatie?
- Wanneer komt de leerling weer naar school?

5a. Begeleid de collega en de leerling om weer in contact te komen met elkaar.

- Zorg er voor dat de oorzaak van het probleem wordt bijgelegd.
- Laat de collega uitleggen waarom hij / zij zo gehandeld heeft.
- Laat leerling zijn / haar verhaal doen.

5b. Of neem zelf weer contact op met de leerling.

6. Indien (een aantal) andere leerlingen fysieke agressie hebben waargenomen, bespreek het met ze.

- Bespreek met de groep wat er gebeurd is, en hoe het kwam dat het zo uit de hand liep.
- Laat leerlingen hun verhaal doen.
- Sluit af met afspraken over hoe dit niet meer kan gebeuren, of hoe leerlingen zich moeten gedragen als er een escalatie in hun omgeving is.

- Kom hier desnoods later op terug in de groep.

7. Is er materiële schade die vergoed moet worden?

- Vul een schade formulier in en regel de verzekeringspapieren.

Wat te doen na enkele dagen:

8. Als de emoties weer gezakt zijn: lid zorgteam heeft binnen 3 dagen een gesprek met betrokken collega's om de gebeurtenis te analyseren en consequenties te trekken.

- Inschatting van een herhaling.
- Hebben de betrokkenen collega's volgens het Handelingswijzer gehandeld?
- Hoe is het contact met de thuissituatie verlopen?
- Extra ondersteuning nodig?
- Zijn er bepaalde middelen noodzakelijk?
- Is er een voorvalformulier ingevuld?
- Is het nodig om de ouders te informeren over het incident? (l.i.g. bij schorsing)
- Is het nodig om een individueel interventieplan op te stellen?

9. Indien de betrokken collega psychisch flinke gevolgen ondervindt van het incident; verwijs dan naar directie.

- Als de betrokkenen aangeeft een probleem te hebben is er ook een probleem! Ongeacht wat andere mensen daar van denken.
- Kan de directie iets betekenen?
- Is er professionele hulp nodig?

Bijlage I: Notitie incidenten in ParnasSys

Onderwerp: voorval

Schooljaar: 2014 / 2015

Notitiedatum: 04-12-2014

Gemaakt door: Greetje van Mol

Notitie:

Datum:

Activiteit:

Tijdstip:

Aard incident:

Betrokkenen:

•

Beschrijving incident:

Aanleiding van het incident:

Geef met een cijfer van 1 (niet ernstig) tot 10 (heel ernstig) de ernst van het incident aan:

Welke maatregelen zijn er door wie genomen?

Gemeld bij:

Conclusie:

Afspraken:

Notities leerling Pagina: 1

Bijlage 2: Format Interventieplan.

Individueel interventieplan

Naam:

Geboortedatum:

Datum aanvang:

Datum aanpassing:

Geldig tot:

Basis bejegening:

-

Het gaat goed, ontspannen: fase 0

Concreet waarneembaar gedrag Wat zie je aan mij? Wat doe ik?	Houding en interventies Wat doet begeleiding?
	-

Spanningsopbouw : fase 1

Concreet waarneembaar gedrag Wat zie je aan mij? Wat doe ik?	Houding en interventies Wat doet begeleiding?
	-

Spanning in alle hevigheid: fase 2

Concreet waarneembaar gedrag Wat zie je aan mij? Wat doe ik?	Houding en interventies Wat doet begeleiding??
	-

Spanningsafbouw, herstel: fase 3

Concreet waarneembaar gedrag Wat zie je aan mij? Wat doe ik?	Houding en interventies Wat doet begeleiding?
	-

Besproken met ouders/verzorgers/wettelijk vertegenwoordiger van in de ontwikkelings-
profielbespreking/

Datum: , Eersel

Handtekening:

Bijlage 3: Format registratie formulier.

Registratie formulier behorende bij interventieplan

Geef in het juiste vakje middels een 0 – 1 – 2 aan in welke fase volgens het interventieplan zit.

Geef bij fase 2 met een korte opmerking aan wat er aan de hand is bijv. slaat, schreeuwt, bijt, schopt

[illegible]

Bijlage 4: Checklist benodigdheden.

Achtergrondkennis van leerling.
Kennis basishouding / Kennis grondhouding de-escalatie.
De-escalatietechnieken.
Rustige basishouding Korte, duidelijke instructie.
Duidelijke (groeps)regels waar de leerlingen van op de hoogte zijn.
Duidelijke afspraken over achtervang Portofoonsysteem.
Duidelijke afspraken over achtervang en Fixatietechnieken.
'Evaluatie-registratie formulier'.
EHBO – mogelijkheden.